

Официален вестник на Европейския съюз

L 331



Издание
на български език

Законодателство

Година 64

20 септември 2021 г.

Съдържание

II Незаконодателни актове

МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

- ★ **Изменения на Митническата конвенция относно международния превоз на стоки под прикритието на карнети ТИР (Конвенция ТИР от 1975 г.)** — В съответствие с Уведомленията на депозитарите на ООН C.N.157.2021.TREATIES-XI.A.16 и C.N.268.2021.TREATIES-XI.A.16 на 1 септември 2021 г. влизат в сила следните изменения на Конвенцията ТИР за всички договарящи страни 1

ПРЕПОРЪКИ

- ★ **Препоръка (ЕС) 2021/1534 на Комисията от 16 септември 2021 година относно гарантирането на защитата, сигурността и овластяването на журналистите и другите медийни специалисти в Европейския съюз** 8

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшестват от звездичка.

II

(Незаконодателни актове)

МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Изменения на Митническата конвенция относно международния превоз на стоки под прикритието на карнети ТИР (Конвенция ТИР от 1975 г.)

В съответствие с Уведомленията на депозитарите на ООН C.N.157.2021.TREATIES-XI.A.16 и C.N.268.2021.TREATIES-XI.A.16 на 1 септември 2021 г. влизат в сила следните изменения на Конвенцията ТИР за всички договарящи страни

Член 1, нов параграф т)

„т) „процедура еТИР“ означава режимът ТИР, прилаган чрез електронен обмен на данни, който осигурява функционалния еквивалент на карнета ТИР. Доколкото се прилагат разпоредбите на Конвенция ТИР, специфичните особености на процедурата еТИР са определени в приложение 11.“

1а Член 3, буква б)

„б) превозите трябва да бъдат гарантирани от асоциации, упълномощени в съответствие с разпоредбите на член 6. Те трябва да се извършват под покритието на карнет ТИР, съответстващ на образаца в приложение 1 към настоящата конвенция, или при прилагане на процедурата еТИР.“

Член 43

„Обяснителните бележки, които се съдържат в приложение 6, в част III от приложение 7 и в част II от приложение 11, дават тълкуване на някои разпоредби на настоящата конвенция и на нейните приложения. Те засягат и някои препоръчителни практики.“

Нов член 58в

„Технически орган по прилагането

Създава се технически орган по прилагането. Неговият състав, функции и вътрешен правилник са посочени в приложение 11.“

Член 59

„1. Настоящата конвенция, включително приложенията ѝ, може да бъде изменена по предложение на някоя договаряща страна съгласно предвидения в настоящия член ред.

2. Освен ако не е предвидено друго в разпоредбите на член 60а, всяко предложение за изменение на настоящата конвенция се обсъжда от Административния комитет, съставен от всички договарящи страни, съгласно вътрешния правилник, предмет на приложение 8. Всяко изменение от подобно естество, обсъдено или изготвено по време на заседание на Административния комитет и одобрено от него с мнозинство от две трети на присъстващите и гласуващи членове, се съобщава от Генералния секретар на Организацията на обединените нации на договарящите страни за приемане.

3. Освен ако не е предвидено друго в разпоредбите на членове 60 и 60а, всяко предложено изменение, съобщено в прилагане на разпоредбите на предшестващия параграф, влиза в сила за всички договарящи страни три месеца след изтичането на срок от дванадесет месеца от датата на съобщението, ако в рамките на този период до Генералния секретар на Организацията на обединените нации не постъпи възражение от някоя държава — договаряща страна.

4. Ако по предложеното изменение е постъпило възражение в съответствие с разпоредбите на параграф 3 от настоящия член, изменението се счита за отхвърлено и няма да има действие.“

Нов член 60a

„Особен ред за влизане в сила на приложение 11 и неговите изменения

1. Приложение 11, разглеждано в съответствие с разпоредбите на член 59, параграфи 1 и 2, влиза в сила по отношение на всички договарящи страни три месеца след изтичането на срок от дванадесет месеца след датата на уведомлението от Генералния секретар на Организацията на обединените нации до договарящите страни, с изключение на онези договарящи страни, които писмено са уведомили Генералния секретар в рамките на горепосочения срок от три месеца за тяхното неприемане на приложение 11. За договарящите страни, които оттеглят своето уведомление за неприемане, приложение 11 влиза в сила шест месеца след датата, на която уведомлението за оттегляне е било получено от депозитаря.

2. Всяко предложено изменение на приложение 11 се разглежда от Административния комитет. Тези изменения се приемат с мнозинство от присъстващите и гласуващи договарящи страни, за които приложение 11 е обвързващо.

3. Измененията на приложение 11, разгледани и приети в съответствие с параграф 2 от настоящия член, се съобщават от Генералния секретар на Организацията на обединените нации на всички договарящи страни за сведение, а на договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо — за приемането им.

4. Датата на влизане в сила на тези изменения се определя в момента на тяхното приемане, с мнозинство от присъстващите и гласуващи договарящи страни, за които приложение 11 е обвързващо.

5. Измененията влизат в сила в съответствие с параграф 4 от настоящия член, освен ако до по-ранна дата, определена по време на приемането, една пета или пет от договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, която от двете бройки е по-малка, уведомят Генералния секретар за своето възражение срещу измененията.

6. С влизането си в сила всяко изменение, прието съгласно предвидения в параграфи 2—5 от настоящия член ред, замества и отменя за всички договарящи страни, за които приложение 11 е обвързващо, всички предходни разпоредби, за които се отнасят измененията.“

Член 61

„Генералният секретар на Организацията на обединените нации уведомява всички договарящи страни и всички държави, посочени в член 52, параграф 1 от настоящата конвенция, за всяка молба, съобщение или възражение, направени съгласно членове 59, 60 и 60a, и за датата на влизане в сила на измененията.“

Приложение 9, част I, параграф 3, нова подточка xi)

„xi) в случай на аварийна процедура, описана в приложение 11, член 10, параграф 2, потвърди по отношение на договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, и по искане на компетентните органи, че гаранцията е валидна, че превозът ТИР се извършва под процедура eТИР, както и да предостави друга информация, свързана с превоза ТИР.“

ПРИЛОЖЕНИЕ 11

„Част I

Член 1

Приложно поле

1. Разпоредбите на настоящото приложение уреждат прилагането на процедурата eТИР, определена в член 1, параграф т) от Конвенцията, и се прилагат в отношенията между договарящите страни, за които настоящото приложение е обвързващо, както е предвидено в член 60а, параграф 1.
2. Процедурата eТИР не може да бъде използвана за превози, които отчасти се извършват на територията на договаряща страна, за която приложение 11 не е обвързващо и която е държава — членка на митнически или икономически съюз с единна митническа територия.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящото приложение:

- a) „международна система eТИР“ означава система за информационни и комуникационни технологии (ИКТ), разработена, за да позволи обмена на електронна информация между участниците в процедурата eТИР;
- б) „спецификации на процедурата eТИР“ означава идейните, функционалните и техническите спецификации на процедурата eТИР, които са приети и се изменят в съответствие с разпоредбите на член 5 от настоящото приложение;
- в) „предварителни данни ТИР“ означава данните, предоставени на компетентните органи на отправната страна в съответствие със спецификациите на процедурата eТИР, за намерението на титуляря да постави стоки под процедура eТИР;
- г) „предварителни данни за изменения“ означава данните, предоставени на компетентните органи на държавата, в която се иска изменението на данните в декларацията, в съответствие със спецификациите на процедурата eТИР, за намерението на титуляря да промени данните в декларацията;
- д) „данни в декларацията“ означава предварителните данни ТИР и предварителните данни за изменения, които са били приети от компетентните органи;
- е) „декларация“ означава документът, с който титулярят или негов представител посочва в съответствие със спецификациите на процедурата eТИР намерението за поставяне на стоки под процедура eТИР. От момента на приемане на декларацията от компетентните органи въз основа на предварителните данни ТИР или предварителните данни за изменения и на прехвърляне на данните в декларацията към международната система eТИР, декларацията представлява правният еквивалент на приет карнет ТИР;
- ж) „придружаващ документ“ означава разпечатан документ, генериран по електронен път от митническата система след приемането на декларацията, в съответствие с насоките, съдържащи се в техническите спецификации на процедурата eТИР. Придружаващият документ може да се използва за записване на инциденти по пътя и замества констативния протокол съгласно член 25 от настоящата конвенция и при аварийната процедура;
- з) „удостоверяване на автентичност“ означава електронен процес, който позволява електронната идентификация на физическо или юридическо лице или потвърждаването на произхода и целостта на данните в електронна форма.

Член 3

Прилагане на процедурата eТИР

1. Договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, трябва да свържат своите митнически системи с международната система eТИР в съответствие със спецификациите на процедурата eТИР.
2. Всяка договаряща страна е свободна да определи до коя дата ще свърже своите митнически системи с международната система eТИР. Датата на свързване се съобщава на всички други договарящи страни, за които приложение 11 е обвързващо, най-малко шест месеца преди датата, на която връзката стане оперативна.

Член 4

Състав, функции и вътрешен правилник на техническия орган по прилагането

1. Договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, са членове на техническия орган по прилагането. Органът заседава на редовни интервали или по искане на Административния комитет, по целесъобразност с оглед на поддържането на спецификациите на процедурата eTIP. Административният комитет бива редовно информиран за дейностите и съображенията на техническия орган по прилагането.
2. Договарящите страни, които не са приели приложение 11, както е предвидено в член 60а, параграф 1, и представителите на международни организации могат да присъстват като наблюдатели на заседанията на техническия орган по прилагането.
3. Техническият орган по прилагането следи за техническите и функционалните аспекти на прилагането на процедурата eTIP, като освен това координира и насърчава обмена на информация по въпроси от неговата компетентност.
4. На първото си заседание техническият орган по прилагането приема вътрешен правилник и го представя на Административния комитет за одобрение от договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо.

Член 5

Процедури за приемане и изменение на спецификациите на процедурата eTIP

Техническият орган по прилагането:

- a) приема техническите спецификации на процедурата eTIP и техните изменения, за да се осигури съответствието им с функционалните спецификации на процедурата eTIP. Към момента на приемането им той взема решение относно подходящия преходен период за тяхното прилагане;
- b) изготвя функционалните спецификации на процедурата eTIP и техните изменения, за да се осигури съответствието им с идейните спецификации на процедурата eTIP. Функционалните спецификации биват предавани на Административния комитет за приемане с мнозинство от присъстващите и гласуващи договарящи страни, за които приложение 11 е обвързващо, и се прилагат, като при необходимост се доразвиват в технически спецификации на по-късен етап, който се определя към момента на приемането;
- в) обмисля по искане на Административния комитет изменения на идейните спецификации на процедурата eTIP. Идейните спецификации на процедурата eTIP и техните изменения се приемат с мнозинство от присъстващите и гласуващи договарящи страни, за които приложение 11 е обвързващо, и се прилагат, като при необходимост се доразвиват във функционални спецификации на по-късен етап, който се определя към момента на приемането.

Член 6

Подаване на предварителни данни TIP и предварителни данни за изменения

1. Предварителните данни TIP и предварителните данни за изменения се подават от титуляря или негов представител на компетентните органи на отправната страна и на държавата, в която се иска изменение на данните в декларацията. След като декларацията или изменението бъдат приети в съответствие с националното законодателство, компетентните органи препращат данните от декларацията или измененията в тях към международната система eTIP.
2. Предварителните данни TIP и предварителните данни за изменения, посочени в параграф 1, могат да бъдат подадени директно на компетентните органи или чрез международната система eTIP.
3. Договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, приемат предварителни данни TIP и предварителни данни за изменения, подадени чрез международната система eTIP.
4. Компетентните органи публикуват списък на всички електронни средства, с които могат да се подават предварителни данни TIP и предварителни данни за изменения.

Член 7

Удостоверяване на автентичността

1. При приемането на декларацията в отправната страна или на изменение на данните в декларацията в която и да е страна по маршрута компетентните органи удостоверяват автентичността на предварителните данни ТИР или на предварителните данни за изменения, както и на титуляря, в съответствие с националното право.
2. Договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, приемат удостоверяването на автентичността на титуляря, извършено посредством международната система eТИР.
3. Компетентните органи публикуват списък на механизмите за удостоверяване на автентичността, различни от посочените в параграф 2 от настоящия член, които могат да се използват за удостоверяване на автентичността.
4. Договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, приемат данните в декларацията, получени чрез международна система eТИР от компетентните органи на отправната страна и на държавата, в която се иска изменение на данните в декларацията, като правен еквивалент на приет карнет ТИР.

Член 8

Взаимно признаване на удостоверяването на автентичността на титуляря

Удостоверяването на автентичността на титуляря, извършено от компетентните органи на договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, които приемат декларацията или промените в данните от декларацията, се признава от компетентните органи на всички последващи договарящи страни по време на превода ТИР, за които приложение 11 е обвързващо.

Член 9

Изисквания за допълнителни данни

1. В допълнение към данните, посочени във функционалните и техническите спецификации, компетентните органи могат да изискват допълнителни данни, предвидени в националното законодателство.
2. Компетентните органи следва, доколкото е възможно, да ограничат изискването на данни до тези, които се съдържат във функционалните и техническите спецификации, и да се стремят да улесняват подаването на допълнителни данни, така че да не възпрепятстват превозите ТИР, извършвани в съответствие с настоящото приложение.

Член 10

Аварийна процедура

1. Когато процедурата eТИР не може по технически причини да бъде задействана в отправното митническо учреждение, титулярят на карнета ТИР може да използва вместо нея режима ТИР.
2. Когато процедурата eТИР е задействана, но нейното продължаване е възпрепятствано по технически причини, компетентните органи приемат придружаващия документ и го обработват в съответствие с процедурата, описана в спецификациите на процедурата eТИР, при условие че разполагат с допълнителна информация от алтернативните електронни системи, описани във функционалните и техническите спецификации.
3. Компетентните органи на договарящите страни имат също право да поискат от националните гарантиращи асоциации да потвърдят, че гаранцията е валидна, че превозът ТИР се извършва под процедурата eТИР и да предоставят друга информация, свързана с превода ТИР.
4. Процедурата, описана в параграф 3, се определя в споразумението между компетентните органи и националната гарантираща асоциация, както е предвидено в приложение 9, част I, параграф 1, буква г).

Член 11

Хостинг на международната система eТИР

1. Хостингът и управлението на международната система eТИР се извършва под ръководството на Икономическата комисия за Европа (ИКЕ) на Организацията на обединените нации.
2. ИКЕ подпомага държавите при свързването на техните митнически системи към международната система eТИР, включително чрез извършването на тестове за съответствие, за да гарантира правилното им функциониране преди оперативната връзка.
3. На ИКЕ ще бъдат осигурени необходимите ресурси за изпълнение на задълженията ѝ, предвидени в параграфи 1 и 2 от настоящия член. По отношение на необходимите ресурси се прилагат финансовите правила и разпоредби за извънбюджетни средства и проекти на Организацията на обединените нации, освен ако международната система eТИР се финансира със средства от редовния бюджет на ООН. Административният комитет определя и одобрява механизма за финансиране на действието на международната система eТИР в рамките на ИКЕ.

Член 12

Управление на международната система eТИР

1. ИКЕ предприема необходимите мерки за съхранение и архивиране на данните в международната система eТИР за срок най-малко от 10 години.
2. Всички данни, съхранявани в международната система eТИР, могат да бъдат използвани от ИКЕ от името на компетентните органи по настоящата конвенция с цел извличане на обобщени статистически данни.
3. Компетентните органи на договарящите страни, на чиято територия се извършва превоз ТИР под процедурата eТИР, който превоз е предмет на административно или съдебно производство по отношение на задължението за плащане на лицето или лицата, които са пряко отговорни, или на националната гарантираща асоциация, могат за целите на проверката да поискат от ИКЕ и да получат информация, съхранявана в международната система eТИР във връзка с въпросния иск. Тази информация може да бъде представена като доказателство в национални административни или съдебни производства.
4. В случаи, различни от посочените в настоящия член, се забранява разпространението или разкриването на неоторизирани лица или образувания на информация, съхранявана в международната система eТИР.

Член 13

Публикуване на списък с митническите учреждения, които могат да прилагат процедурата eТИР

Компетентните органи гарантират, че във всеки един момент списъкът на отправните митнически учреждения, на транзитните митнически учреждения и на получаващите митнически учреждения, одобрени да извършват операции ТИР под процедурата eТИР, е точен и актуализиран в електронната база данни за одобрените митнически учреждения, разработена и поддържана от Изпълнителния съвет ТИР.

Член 14

Правни изисквания за предоставяне на данни съгласно приложение 10 към Конвенция ТИР

Правните изисквания за подаването на данни, посочени в приложение 10, параграфи 1, 3 и 4 от настоящата конвенция, се считат за изпълнени чрез прилагане на процедурата eТИР.“

ПРИЛОЖЕНИЕ 11

„Част II

Обяснителни бележки към член 2, буква з)

11.2 з) -1 До приемането и въвеждането на хармонизиран подход в спецификациите на процедурата eТИР договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, могат да удостоверяват автентичността на титуляря посредством всеки процес, предвиден в националното им законодателство, включително, но не само, чрез потребителско име/парола или електронни подписи.

11.2. з)-2 Целостта на данните, които се обменят между международната система eТИР и компетентните органи, както и удостоверяването на автентичността на системите за информационни и комуникационни технологии (ИКТ) ще бъдат осигурени посредством сигурни връзки, както е определено в техническите спецификации на процедурата eТИР.

Обяснителна бележка към член 3, параграф 2

11.3.2 На договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, се препоръчва, веднага след като приложението влезе в сила за тях, да актуализират националната си митническа система и да осигурят връзката ѝ с международната система eТИР. Митническите или икономическите съюзи могат да определят по-късна дата, за да имат време да свържат националните митнически системи на всички свои държави членки с международната система eТИР.

Обяснителна бележка към член 6, параграф 3

11.6.3 На договарящите страни, за които приложение 11 е обвързващо, се препоръчва да приемат, доколкото е възможно, подаването на предварителните данни ТИР и предварителните данни за изменения посредством методите, посочени във функционалните и техническите спецификации.

Обяснителна бележка към член 7, параграф 2

11.7.2 Международната система eТИР гарантира, посредством начините, описани в спецификациите на процедурата eТИР, целостта на предварителните данни ТИР или на предварителните данни за изменения, както и че те са изпратени от титуляря.

Обяснителна бележка към член 7, параграф 4

11.7.4 Международната система eТИР гарантира, посредством начините, описани в спецификациите на процедурата eТИР, целостта на данните в декларацията и че данните са изпратени от компетентните органи на държавите, участващи в превоза.

Обяснителна бележка към член 8

11.8 Международната система eТИР гарантира, посредством начините, описани в спецификациите на процедурата eТИР, целостта на данните в декларацията, получени от компетентните органи и изпратени на тях, включително референтния номер на титуляря, удостоверен от компетентните органи, които приемат декларацията.

Обяснителна бележка към член 11, параграф 3

11.11.3 При необходимост договарящите страни могат да решат да финансират оперативните разходи на международната система eТИР чрез сума за всеки превоз ТИР. В такива случаи договарящите страни определят подходящ срок за въвеждане на алтернативни механизми за финансиране, както и реда и условията за тяхното прилагане. Необходимият бюджет се изготвя от ИКЕ, след което се разглежда от техническия орган по прилагането и се одобрява от Административния комитет.“

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2021/1534 НА КОМИСИЯТА

от 16 септември 2021 година

относно гарантирането на защитата, сигурността и овластяването на журналистите и другите медийни специалисти в Европейския съюз

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) Както е заложено в член 2 от Договора за Европейския съюз, ЕС се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и зачитането на правата на човека. Това включва зачитане на свободата и плурализма на медиите, както и на правото на свобода на изразяване, и изисква непрекъснати усилия за защита на свободните, плуралистични и независими медии, които са ключов компонент на демократичната система и върховенството на закона.
- (2) Задължението на ЕС и неговите държави членки да зачитат свободата и плурализма на медиите е заложено също така в член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“). Правото на свобода на изразяване, залегнало в същия член, включва свободата да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на публичните власти и независимо от границите ⁽¹⁾. Заедно тези принципи и права означават, че гражданите следва да могат да имат достъп до различни източници на информация и мнения, което да им позволява да формират мнения, да упражняват контрол върху правителствата и да получават информацията, която им е необходима, за да упражняват правото си на глас. Държавите членки носят отговорност за осигуряването на благоприятна среда за медиите и журналистите посредством законови, административни и практически мерки ⁽²⁾.
- (3) ЕС широко се възприема като едно от най-безопасните места за журналисти и други медийни специалисти ⁽³⁾. Нарастващият брой физически, правни и онлайн заплахи и нападения срещу журналисти и други медийни специалисти през последните години, които са и документираны, *inter alia*, в докладите на Комисията за върховенството на закона за 2020 г. и 2021 г. ⁽⁴⁾, обаче представляват тревожна тенденция ⁽⁵⁾. Продължава да нараства броят сигнали, получени във връзка с нападения, агресия и упражняване на тормоз спрямо журналисти и други медийни специалисти в държави — членки на ЕС ⁽⁶⁾. Терористичните нападения срещу седмичника „*Charlie Hebdo*“, при които загинаха 12 души през 2015 г. във Франция, и убийството на разследващите журналисти Daphne Caruana Galizia през 2017 г. в Малта, Ján Kuciak и неговата годеница Martina Kušnírová през 2018 г. в Словакия, бяха категоричен сигнал, че трябва да се подобри защитата на журналистите ⁽⁷⁾. Необходимостта да се разгледа въпросът за безопасността на журналистите в целия ЕС беше подчертана от неотдавнашни случаи, които понастоящем са обект на разследване, като убийството на гръцкия журналист Giorgios Karaivaz и това на нидерландския журналист Peter R. de Vries през 2021 г.
- (4) В своя План за действие за европейската демокрация ⁽⁸⁾ Комисията представи амбициозна пътна карта за овластяване на гражданите и за изграждане на по-устойчиви демокрации в ЕС, в която се подчертава важната роля на независимите и плуралистични медии за предоставянето на възможности на гражданите да вземат информирани решения, както и в борбата срещу дезинформацията. За тази цел в Плана за действие за европейската демокрация бяха предвидени поредица от конкретни мерки за подкрепа и защита на свободата и плурализма на медиите, включително настоящата препоръка и предстоящата инициатива на Комисията, засягаща стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността („ССПНСУО“).

⁽¹⁾ Тази свобода е залегнала и в член 10 от Европейската конвенция за защита на правата на човека съгласно тълкуванието на Европейския съд по правата на човека на Съвета на Европа.

⁽²⁾ В член 51, параграф 1 от Хартата се предвижда държавите членки да зачитат и насърчават правата и принципите, залегнали в Хартата, когато прилагат правото на Съюза.

⁽³⁾ Световен индекс за свободата на печата за 2020 г.

⁽⁴⁾ COM(2020)580 final, 30 септември 2020 г., COM(2021)700 final, 20 юли 2021 г.

⁽⁵⁾ Потвърдено и от Доклада за мониторинг на медийния плурализъм за 2020 г. и 2021 г. Вж.: <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/>

⁽⁶⁾ Платформа на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите.

⁽⁷⁾ Обсерватория на Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО) на убитите журналисти.

⁽⁸⁾ COM(2020 г.) 790 final, 3 декември 2020 г.

- (5) Настоящата препоръка допълва Директивата за аудиовизуалните медийни услуги⁽⁹⁾ и предложението на Комисията за Законодателен акт за цифровите услуги⁽¹⁰⁾, чиято цел е защита на зрителите на аудиовизуално медийно съдържание, както и на всички потребители на цифрови услуги в ЕС. Тя също така допълва Плана за действие за медийния и аудиовизуалния сектор⁽¹¹⁾, който съдържа пътна карта за възстановяване и трансформация на аудиовизуалния и медийния сектор, както и Съобщението за Цифровия компас⁽¹²⁾, в което се подчертава, че европейският подход към цифрово общество трябва да се базира на пълно зачитане на основните права на ЕС, включително свободата на изразяване. С препоръката се надграждат констатациите на годишните доклади за върховенството на закона, като се прави анализ на състоянието на върховенството на закона в ЕС и в неговите държави членки, особено по отношение на свободата и плурализма на медиите. В настоящата препоръка се излагат препоръки към държавите членки за противодействие, наред с другото, на заплахите, посочени в докладите на Комисията за върховенството на закона за 2020 г. и 2021 г.
- (6) Препоръката е в пълен синхрон със Стратегията на ЕС относно правата на жертвите за 2020—2025 г.⁽¹³⁾ и с Европейската стратегия за равенство между половете за 2020—2025 г.⁽¹⁴⁾, с по-общите действия на Комисията в областта на равенството, по-специално в рамките на Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.⁽¹⁵⁾, Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г.⁽¹⁶⁾, Плана за действие за интеграция и приобщаване⁽¹⁷⁾, Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите за 2020—2030 г.⁽¹⁸⁾ и Стратегията за правата на хората с увреждания⁽¹⁹⁾. Препоръката освен това е в пълен синхрон с политическите документи за външна дейност като Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за 2020—2024 г.⁽²⁰⁾, Насоките на ЕС относно свободата на изразяване онлайн и офлайн⁽²¹⁾ и Плана за действие на ЕС относно равенството между половете III⁽²²⁾, с което се допринася за вътрешната и външната съгласуваност. Силата на външната дейност на ЕС в областта на основните човешки права се основава на начина, по който ЕС насърчава и укрепва демократичните им основи в самия Съюз.
- (7) Комисията предоставя финансова помощ за журналисти и други медийни специалисти посредством проекти в областта на свободата и плурализма на медиите в ЕС и в трети държави. Например, от 2014 г. Комисията съфинансира Мониторинга на медийния плурализъм, в който се анализират рисковете за свободата и плурализма на медиите в Европа и се докладва за механизмите за осигуряване на защитни мерки за свободата на изразяване, безопасността на журналистите и техните условия на труд. Комисията се ангажира да продължи подкрепата си за такива проекти, по-специално в рамките на програма „Творческа Европа“.
- (8) Европейският парламент активно се застъпва за засилване на мерките на Съюза за защита на журналистите. В доклада си от 25 ноември 2020 г.⁽²³⁾ Парламентът изрази продължаващата си сериозна загриженост за състоянието на свободата на медиите в ЕС в контекста на случаи на посегателства и нападения, които продължават да се извършват срещу журналисти и други медийни специалисти. В резолюцията си от 29 април 2021 г.⁽²⁴⁾ Парламентът отбеляза, че защитата на разследващите журналисти и лицата, които подават сигнали за нарушения⁽²⁵⁾, е от жизненоважно значение за обществото. В резолюцията на Парламента от 24 юни 2021 г. също се подчертава тревогата му във връзка с физическите, психологическите и икономическите заплахи, отправяни към журналисти и други лица, работещи в медиите в ЕС⁽²⁶⁾.

⁽⁹⁾ Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконовни и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69).

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 825 final, 15 декември 2020 г.

⁽¹¹⁾ COM(2020) 784 final, 3 декември 2020 г.

⁽¹²⁾ COM(2021) 118 final, 9 март 2021 г. В Съобщението също така се посочва, че необходимо условие за активното участие в Цифровото десетилетие на Европа е наличието на нови специализирани цифрови умения на работната сила.

⁽¹³⁾ COM(2020) 258 final, 24 юни 2020 г.

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 152 final, 5 март 2020 г.

⁽¹⁵⁾ COM(2020) 698 final, 12 ноември 2020 г.

⁽¹⁶⁾ COM(2020) 565 final, 18 септември 2020 г.

⁽¹⁷⁾ COM(2020) 758 final, 24 ноември 2020 г.

⁽¹⁸⁾ COM(2020) 620 final, 7 октомври 2020 г.

⁽¹⁹⁾ COM(2021) 101 final, 3 март 2021 г.

⁽²⁰⁾ Заклучения на Съвета за 2020 г. във връзка с Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за 2020—2024 г., <https://www.consilium.europa.eu/media/46838/st12848-en20.pdf>

⁽²¹⁾ Насоки на ЕС от 2014 г. в областта на правата на човека — свобода на изразяване онлайн и офлайн, <https://www.consilium.europa.eu/media/28348/142549.pdf>

⁽²²⁾ JOIN(2020) 17 final, 25 ноември 2020 г.

⁽²³⁾ PE652.307v02-00.

⁽²⁴⁾ P9_TA (2021)0148.

⁽²⁵⁾ Следва да се отбележи, че Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17), бе приета на 23 октомври 2019 г. и влезе в сила на 16 декември 2019 г. Държавите членки трябва да я транспонират в националния си правен ред до 17 декември 2021 г. С Директивата се определят общи стандарти за защита в рамките на ЕС на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза към своя работодател.

⁽²⁶⁾ P9_TA (2021)0313.

- (9) В препоръката на Съвета на Европа от 2016 г. относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и другите работещи в медиите ⁽²⁷⁾, базирана на изискванията на Европейската конвенция за защита на правата на човека (ЕКПЧ) и съответната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека, се излагат изчерпателни стандарти във връзка с това. Препоръката включва широк набор от насоки за предотвратяването, защитата и наказателното преследване, както и за популяризирането на информационни и образователни дейности и дейности за повишаване на осведомеността. В стратегията за изпълнение, приета от Управителния комитет на Съвета на Европа за медиите и информационното общество на 28 март 2018 г., обаче се подчертава спешната нужда от допълнителен напредък в прилагането на препоръката ⁽²⁸⁾. На платформата на Съвета на Европа за укрепване защитата на журналистиката и безопасността на журналистите ⁽²⁹⁾ продължава да се отчита увеличаване на броя сигнали за нападения или агресия спрямо журналисти и други медийни специалисти. Стандартите, включени в Конвенцията на Съвета на Европа за достъп до официални документи ⁽³⁰⁾, също са от ключово значение за осигуряване на пълен достъп на журналистите до публична информация, което да им позволи да вършат работата си. Целта на настоящата препоръка е да подпомогне изпълнението на стандартите на Съвета на Европа, и по-специално на препоръката от 2016 г. относно защита на журналистиката и безопасността на журналистите и другите работещи в медиите.
- (10) С цел да подготви настоящата препоръка, през март 2021 г. Комисията организира структуриран диалог в рамките на Форума на европейските новинарски медии ⁽³¹⁾, който събра журналисти, журналистически асоциации, медийни съвети, новинарски медии, правоприлагащи органи, членове на Европейския парламент, представители на държавите членки и техните регулаторни органи, както и международни организации.
- (11) Посредством настоящата препоръка Комисията има за цел да укрепи свободата и плурализма на медиите в ЕС, като поощри съвместни и координирани усилия на държавите членки за повишаване защитата, безопасността и овластяването на журналистите и другите медийни специалисти. Координираният подход, включващ всички ключови заинтересовани страни в държавите членки и на равнище ЕС, както и съответните международни организации, е необходим, за да се гарантира, че журналистите и другите медийни специалисти могат безопасно да упражняват професията си в Европа.
- (12) С цел да се осигури и гарантира благоприятна среда за журналистите и другите медийни специалисти, в препоръката са обхванати редица въпроси, отнасящи се до различни аспекти на тази среда. Това включва хоризонтални препоръки относно ефективното наказателно преследване на криминални деяния, сътрудничество с правоприлагащите органи, механизми за бързо реагиране, обучение, достъп до информация и места на събития, както и икономическа и социална закрила. Освен това в препоръката са включени конкретни препоръки, свързани с протестите и демонстрациите, безопасността в интернет и цифровото овластяване, както и с положението на жените журналисти, на журналистите от малцинствени групи и на тези, които отразяват въпроси на равенството.
- (13) Спашване, физическо и психическо насилие, незаконни арести и своеволно задържане, незаконно наблюдение, насилие, основано на пола, тормоз или дискриминиращи нападения, както онлайн, така и офлайн, са само няколко примера за заплахи към журналисти и други медийни специалисти. Държавните органи имат задължение да защитават свободата на изразяване и безопасността на журналистите, като осигуряват подходяща правна среда, отнасят се сериозно към криминалните заплахи срещу журналисти, преследват активно извършителите на нападения и осигуряват адекватно разследване и последващи действия, включително прилагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. От съществено значение е да се гарантира изчерпателност, обективност, независимост, прозрачност и навременност на разследванията и наказателното преследване на престъпленията срещу журналисти. С цел да се повиши ефективността на разследващите действия, органите на държавите членки могат да обмислят създаването на специални звена в рамките на полицейските служби за разследване на престъпления срещу журналисти — в сътрудничество с представители на журналистите ⁽³²⁾. Назначаването и обучението на координатори в прокуратурите и съдилищата също може да допринесе за успеха на съдебните производства. Осигуряването на мерки за лична защита също е много важно за журналистите и другите медийни специалисти, чиято безопасност е изложена на риск. Тъй като

⁽²⁷⁾ CM/Rec (2016) 4.

⁽²⁸⁾ Ръководство за изпълнение на Препоръка CM/Rec (2016) 4 относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и другите работещи в медиите.

⁽²⁹⁾ <https://www.coe.int/en/web/media-freedom>. Ниският процент отговори от страна на държавите членки показва нуждата от допълнителни мерки.

⁽³⁰⁾ Конвенция на Съвета на Европа за достъп до официални документи, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/205>

⁽³¹⁾ Форумът на европейските новинарски медии бе организиран от Комисията като част от Плана за действие за медийния и аудиовизуалния сектор, за да се укрепи сътрудничеството със заинтересованите страни по въпроси, свързани с медиите.

⁽³²⁾ ЮНЕСКО/Международна асоциация на прокурорите (IAP), „Насоки към прокурорите относно престъпленията срещу журналисти“.

престъпленията срещу журналисти могат да бъдат транснационални, държавите членки следва да използват пълноценно съществуващите рамки за правно сътрудничество в Европа и, ако е необходимо, да поискат подкрепа от специализирани европейски агенции като Европол и Евроюст. В съответствие с предложението на Комисията за укрепване на мандата на Европол⁽³³⁾, когато в конкретни случаи Европол прецени, че следва да се започне криминално разследване, агенцията може да призове компетентните органи в държава членка да започнат, извършат или координират разследване на престъпление, което засяга общ интерес, обхванат от политиката на ЕС, дори ако въпросното престъпление не е с трансгранично измерение.

- (14) Безпроблемното, ефективно и подходящо сътрудничество между журналисти, други медийни специалисти и правоприлагащи органи може да осигури по-качествено предотвратяване на заплахи и нападения. Държавите членки следва да разработят рамки за сътрудничество между отделни журналисти, журналистически асоциации и правоприлагащи органи и активно да поощряват диалога⁽³⁴⁾ между тях с участието на органите за медийна саморегулация (медийни съвети и съвети за печатните медии). Такова сътрудничество би могло да включва създаването на съвместни координационни центрове, състоящи се от представители на правоприлагащите органи и на журналистите⁽³⁵⁾. Съвместните координационни центрове следва да работят тясно със специализирани служби за подкрепа на пострадалите от престъпления. Това е от изключително значение за осигуряване на безопасността и психическото благосъстояние на журналистите, станали жертва на престъпление.
- (15) Установяването на центрове за подкрепа, връзка и бързо реагиране, както и механизми за ранно предупреждение, независими от правоприлагащите органи, е ключов компонент от помощната система за журналисти и други медийни специалисти, които са обект на физически и онлайн нападения. Тези центрове за контакт следва да са безвъзмездни, лесно достъпни за журналисти (и когато е необходимо, за семействата им) и да оперират по прозрачен начин. Както се изисква от Директива 2012/29/ЕС⁽³⁶⁾, всяка жертва на престъпление има право да получи подкрепа и защита в съответствие с индивидуалните си нужди. Държавите членки следва да вземат мерки за установяване и поддържане на специализирани помощни услуги, по-конкретно центрове за контакт, които предоставят консултиране, правни съвети и психологическа помощ, както и приюти или друг подходящ вид подслон за журналисти и други медийни специалисти, които са станали жертва на престъпление. Тези центрове за контакт следва също така да действат като „цифрови приюти“ и да предоставят подкрепа в областта на цифровата сигурност, включително, където е уместно, експертно съдействие в областта на киберсигурността. Те следва да осигуряват помощ на журналистите и новинарските редакции за справяне с онлайн заплахи и тормоз спрямо журналисти, включително заплахи и тормоз спрямо журналисти въз основа на техния пол, сексуална ориентация, етнически или социален произход, или друго основание, посочено в член 21 от Хартата. Ефективната работа на механизмите за бързо реагиране и ранно предупреждение изисква стабилно и адекватно финансиране на субектите, изпълняващи тези задачи⁽³⁷⁾.
- (16) Необходима е стабилна система от гаранционни мерки на национално ниво, която да позволява на журналистите да изпълняват своята важна роля „на терен“, особено по отношение на достъпа до местата на събитията, източниците на информация и отразяването на събития от обществен интерес⁽³⁸⁾. Органите на държавите членки следва да ограничат рисковете от произволен отказ на акредитация или регистрация, или от възпрепятстващи системи или процедури за регистрация и акредитация, които могат да попречат на журналистите и другите медийни специалисти да вършат ефективно работата си, а в същото време могат да представляват и неоправдани, дискриминиращи или непропорционални ограничения на свободата да се предоставят журналистически услуги. Това е жизненоважно, за да се гарантира среда, която благоприятства свободата на изразяване, както и за да се осигури участието на журналисти и други медийни специалисти в открити дебати по въпроси от легитимен обществен интерес.
- (17) Осигуряването на достъп до документи и информация, включително до официални уебсайтове, и получаването на навременни отговори са необходими условия, за да могат журналистите да извършват своята работа. Въпреки че достъпът до информация е гарантиран от закона във всички държави членки, в много случаи продължават да съществуват практически пречки⁽³⁹⁾. Освен това неотдашните случаи на спешно законодателство, насочено към противодействие на дезинформацията по време на пандемията от COVID-19, което понякога включваше разпоредби от криминално естество, в някои случаи имаха възпиращ ефект върху работата на журналистите⁽⁴⁰⁾. Такива

⁽³³⁾ COM(2020) 796 final, 9 декември 2020 г.

⁽³⁴⁾ Напр. Полицейският кодекс за свободата на печата.

⁽³⁵⁾ Напр. протоколът „PersVeilig“ в Нидерландия и координационният център за актове на сплашване срещу журналисти в Италия.

⁽³⁶⁾ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).

⁽³⁷⁾ На равнище ЕС Комисията подкрепя Европейския механизъм за бързо реагиране при нарушаване на свободата на печата и медиите посредством специален пилотен проект, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/pilot-project-europe-wide-response-mechanism-violation-press-and-media-freedom>.

⁽³⁸⁾ Насоки на Венецианската комисия и ОССЕ/БДИПЧ относно свободата на мирни събрания.

⁽³⁹⁾ Доклад относно върховенството на закона за 2021 г. По-специално правилата за защита на личните данни може да се използват като претекст за ограничаване на достъпа до информация в определени държави членки.

⁽⁴⁰⁾ Индексен фонд на IPR за свободата на печата във връзка с COVID-19.

разпоредби биха могли да представляват неоправдани, дискриминиращи или непропорционални ограничения на свободата да се предоставят журналистически услуги. В съобщението за борба с дезинформацията относно COVID-19 ⁽⁴¹⁾ Комисията отбеляза, че законите, които определят тези престъпления в твърде общ смисъл или залагат непропорционални наказания, могат да ограничат желанието на източниците да разговарят с журналисти и да доведат до автоцензура.

- (18) Модерната рамка за защита на журналистите следва да включва продължаващо развитие на компетентностите и уменията на всички участници, които имат отношение към защитата на журналисти и други медийни специалисти ⁽⁴²⁾. С дейностите по обучение на правоприлагащите органи може да се повишат информираността и вниманието на полицейските служби към осигуряване на безопасността на журналистите и другите медийни специалисти. Съдебните и следствените органи също следва да се възползват от специализирано обучение, което може да им даде възможност например да разбират по-добре международните стандарти за свобода на изразяване, достъп до информация и безопасност на журналистите ⁽⁴³⁾. Обучението е също толкова важно за насърчване на най-ефективните подходи за предотвратяване на физически и онлайн нападения спрямо журналисти и с него на участниците следва да се предоставят подходящите инструменти за справяне с такива заплахи. Сътрудничеството между журналисти, журналистически асоциации, онлайн платформи и представители на правоприлагащите органи следва да се поощрява. Медийните компании могат също така да увеличат правата и възможностите на журналистите, включително на работещите в нестандартни форми на заетост (на свободна практика, самостоятелно заети журналисти и други медийни специалисти), посредством редовно обучение по въпросите на безопасността, както и чрез разработване на анализи на риска, оперативни планове и системи за докладване след инциденти. За развитието на такива умения се изисква конкретно и често скъпо обучение, което обикновено е по силите само на големите и утвърдени новинарски редакции. Ето защо за по-малките сред тях може да е необходима финансова помощ. В подобен смисъл журналистите на свободна практика, самостоятелно заетите журналисти и други медийни специалисти може да имат нужда от финансова помощ при всяко обучение, което предприемат по собствена инициатива. Следва да се подчертае и значението на обучението за проверителите на факти, които също са важен компонент от новинарската медийна среда.
- (19) Икономическите последици от COVID-19 откроява нуждата да се гарантират сигурни и подходящи условия на труд за журналистите. По-специално в уязвима ситуация се оказаха журналистите на свободна практика, които често губеха източници на доходи и имаха малка или никаква социална закрила. Рамката за защита на журналистите следва да включва официален и ефективен достъп до адекватна социална закрила за всички журналисти и други медийни специалисти, включително работещите в нестандартни форми на заетост, в съответствие с препоръката на Съвета от 8 ноември 2019 г. ⁽⁴⁴⁾ Това се отнася не само за наличието на механизми за подкрепа на доходите, но и за ефективен и недискриминиращ достъп до други форми на социална закрила, например мерки за отпуск или подкрепа за родители.
- (20) Разследващите журналисти играят ключова роля в борбата с организираната престъпност, корупцията и екстремизма. Работата им е съпроводена с особено висок риск от физически заплахи и нападения, което в най-трагичните случаи може да доведе до поръчкови убийства, каквито се наблюдават в Европа през последните години. Държавите членки се приканват да подсилят мерките за защита на журналистите и другите медийни специалисти, които работят по въпроси, свързани с организираната престъпност и корупцията. Освен това държавите членки следва ефективно да използват всички налични инструменти за транснационално сътрудничество, за да се разследват бързо престъпленията спрямо журналисти, станали жертва на организирана престъпност, и да се гарантира, че виновниците биват изправяни бързо пред правосъдието.
- (21) Журналистите и другите медийни специалисти все по-често стават обект на нападения и тормоз по време на протести и демонстрации. На такива събития някои журналисти може да са обект на нападения от физически лица — от физически нападения, насилие и словесна обида до нападение спрямо оборудването им. Понякога може да бъдат обект и на действия от страна на правоприлагащите органи, като произволни арести и разпити или непропорционални криминални обвинения ⁽⁴⁵⁾. Ето защо са необходими оперативни решения и обучение, за да се гарантира безопасността на журналистите по време на протести, да се ограничат рисковете от потенциални неправомерни или непропорционални действия и да се осигури ефективната им защита от страна на правоприлагащите органи. По-специално независими служители за връзка могат да осигурят комуникацията между

⁽⁴¹⁾ JOIN(2020) 8 final, 10 юни 2020 г.

⁽⁴²⁾ Държавите членки могат да кандидатстват да получат такива модули за обучение в контекста на офертите за обучение на международни организации, като например тези на Съвета на Европа или ЮНЕСКО. Държавите членки, които решат да разработват собствени модули за обучение, трябва да гарантират съответствие на съдържанието им с европейските стандарти, включително като черпят идеи от модулите за обучение, предлагани от международни организации.

⁽⁴³⁾ Напр. Масовият отворен онлайн курс на ЮНЕСКО за съдии и участници в съдебната власт във връзка с международните стандарти за свобода на изразяване и безопасност на журналистите.

⁽⁴⁴⁾ Препоръка на Съвета от 8 ноември 2019 г. относно достъпа на работниците и самостоятелно заетите лица до социална закрила 2019/С 387/01 (ОВ С 387, 15.11.2019 г., стр. 1).

⁽⁴⁵⁾ „Търси се! Реално действие за медийна свобода в Европа“, Годишен доклад на партньорските организации до Платформата на Съвета на Европа за укрепване защитата на журналистиката и безопасността на журналистите (2021 г.)

правоприлагащите органи и журналистите по време на демонстрации и да действат като първо звено за връзка на журналистите, ако станат обект на насилие или тормоз. Такива служители за връзка могат да преминат обучение по управление на риска и техники за намаляване на риска по време на обществени събирания и да предоставят първоначални съвети относно средствата за правна защита, налични за журналистите, станали жертви на престъпление по време на протести или демонстрации.

- (22) Цифровата и онлайн безопасност се превърна в основна грижа за журналистите. Кампаниите за оклеветяване и опетняване на журналисти онлайн са често явление. Положението е още по-обезпокоително, когато политици или влиятелни обществени фигури иницират подобни нападения ⁽⁴⁶⁾. Синхронизираните атаки срещу журналисти от тролове и ботове, хакерските атаки на електронната им поща, интернет ограниченията или кибертормозът са някои от примерите за онлайн нападения срещу журналисти и техни източници. Безопасността на жените журналисти поражда особена тревога. Журналистите и другите медийни специалисти са не само обект на онлайн подбуждане към омраза ⁽⁴⁷⁾ и заплахи за физическо насилие, но и на нелегално наблюдение ⁽⁴⁸⁾, включително в контекста на полицейски разследвания, което може да компрометира защитата на журналистическите източници. Ето защо да се гарантира киберсигурността на устройствата за мобилна комуникация и предотвратяването на нелегалното онлайн следене или наблюдение спрямо журналисти и други медийни специалисти е от водещо значение за защитата на поверителността на комуникацията на журналистите. Органите в страните членки, отговорни за медиите, правоприлагането онлайн и киберсигурността, следва да играят роля в осигуряването на цифровата безопасност.
- (23) При обработването на лични данни, събирани посредством инструменти за проследяване или наблюдение, трябва да се спазват Общият регламент относно защитата на данните (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁹⁾ и Директивата за правоприлагане (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁰⁾, където е приложимо. Националните органи за защита на личните данни и съдилищата са ключови за гарантиране на ефективното прилагане на мерките.
- (24) Журналистите и другите медийни специалисти следва да притежават цифрови умения, за да се подсили киберустойчивостта им и да могат по-добре да се справят с киберзаплахи. Следва да се насърчава ефективният диалог между органите за медийна саморегулация, журналистическите асоциации и представителите на сектора, както и органите на държавите членки в областта на медиите, онлайн правоприлагането и киберсигурността, особено по отношение на развиването на цифрови умения у журналистите и другите медийни специалисти, например чрез целенасочено обучение ⁽⁵¹⁾.
- (25) Статистиката показва, че жените журналисти са обект на повече заплахи от колегите си мъже ⁽⁵²⁾, особено във формата на онлайн тормоз, заплахи за изнасилване и смъртни заплахи, както и подбуждане към омраза, основана на пола. Такива нападения понякога са резултат от организирани кампании, които имат за цел да дискредитират или заглушат жените журналисти. Те могат да доведат до автоцензура, оттегляне от онлайн общности или дори решение за напускане на професията ⁽⁵³⁾. Проучванията също така показват, че такива форми на онлайн тормоз, заплахи и

⁽⁴⁶⁾ Доклад относно върховенството на закона за 2021 г.

⁽⁴⁷⁾ С цел да се предотврати и противостои на разпространението на незаконна реч на омразата онлайн, през май 2016 г. Комисията договори с големите онлайн платформи „Кодекс на поведение във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза“. Комисията също така има за цел да разшири списъка на престъпленията в ЕС, за да бъдат включени изказвания на омраза и престъпления от омраза.

⁽⁴⁸⁾ <https://forbiddenstories.org/fr/case/le-pegasus-project/>

⁽⁴⁹⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽⁵⁰⁾ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

⁽⁵¹⁾ Както е предвидено в Плана за действие за европейската демокрация, Комисията също така има ангажимент да насърчава устойчивото финансиране на проекти с фокус върху правната и практическата помощ за журналистите в ЕС и на други места, включително обучение по безопасност и киберсигурност за журналисти, както и дипломатическо съдействие.

⁽⁵²⁾ Напр. Годишен доклад на партньорските организации до Платформата на Съвета на Европа за укрепване защитата на журналистиката и безопасността на журналистите (2021 г.) <https://rm.coe.int/final-version-annual-report-2021-en-wanted-real-action-for-media-freedom/1680a2440e>; „Онлайн насилието над жените журналисти: глобален поглед върху инцидентите и въздействията“, ЮНЕСКО (2020 г.) <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375136> Справочно ръководство с ресурси за безопасността на жените журналисти в интернет, ОССЕ (2020 г.), <https://www.osce.org/representative-on-freedom-of-media/468861>

⁽⁵³⁾ Глобално проучване на Националния център за журналисти — ЮНЕСКО: „Онлайн насилието над жените журналисти“ и Доклад за мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., вж.: <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/>

подбуждане към омраза са непропорционално насочени към журналисти, принадлежащи към малцинствени групи, които имат мигрантски произход или отразяват сродни теми ⁽⁵⁴⁾. Жените журналисти, които отразяват теми, свързани с пола и равенството, са особено изложени на заплахи и ответни действия с цел отмъщение ⁽⁵⁵⁾.

- (26) Наличните данни показват, че насилието, основано на пола, продължава да е широко разпространено в Европа ⁽⁵⁶⁾. Продължава да е ограничено обаче наличието на подробни данни и прозрачност на докладването за насилие над жени журналисти, журналисти от малцинствени групи или такива, които отразяват въпроси на равенството. Държавите членки, секторът, гражданското общество и научните изследователи следва да работят в сътрудничество, за да се слобият със знанията относно такова насилие. Това може да се постигне и като се поощряват националните органи по въпросите на равенството да докладват редовно за положението на такива журналисти.
- (27) Жените продължават да не са достатъчно добре представени на управленски и високи изпълнителни позиции в медийния сектор, нито на позиции като главни редактори например ⁽⁵⁷⁾. В допълнение, дискриминацията спрямо жени журналисти, журналисти от малцинствени групи или такива, отразяващи въпроси на равенството, може да се извършва и вътре в самите медии. Ето защо са необходими мерки, които да подобряват равенството и приобщаването в медийния сектор, както и да осигуряват равни професионални възможности и безопасна и приобщаваща работна среда ⁽⁵⁸⁾. Редовните обсъждания между държавите членки, представители на журналистите и органите за медийна саморегулация, както и колективните договори също играят важна роля в борбата с всички форми на насилие, тормоз и дискриминация в медийния сектор.
- (28) В настоящата препоръка се признава важната роля на организациите на гражданското общество и новинарските организации за борбата с тормоза офлайн и онлайн, заплахите и подбуждането към омраза, както и с дискриминацията на жени журналисти, журналисти от малцинствени групи или такива, отразяващи въпроси на равенството. Важно е да се подкрепят инициативи на организациите на гражданското общество, за да се повишат информираността и подкрепата и да се разширят правата и възможностите на тези журналисти. Същото се отнася за инициативи, с които се насърчава споделянето на знания и най-добри практики сред новинарските организации.
- (29) Комисията ще провежда редовен диалог с държавите членки и заинтересованите страни в подходящи форуми, особено в рамките на Форума на европейските новинарски медии, и ще наблюдава отблизо всички действия, предприемани от държавите членки след прилагането на настоящата препоръка. В мрежата от точки за контакт относно принципите на правовата държава също биха могли да се обсъждат въпроси, свързани с безопасността на журналистите, като част от по-широкия контекст за върховенството на закона. Не по-късно от 18 месеца след приемането на препоръката, а след това при поискване, държавите членки следва да предоставят на Комисията цялата съответна информация, която може да се очаква от тях, за да позволят на Комисията да извършва мониторинг върху спазването на изискванията. Комисията възнамерява да извършва оценки, чрез които ще се преценява изпълнението на настоящата препоръка от страна на държавите членки и ще се разработват ключови показатели на ефективността, свързани например с/с: сигнали на Платформата на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите; начина на реагиране на такива сигнали; неприключени и приключени съдебни производства, свързани с престъпления срещу журналисти; участието на съответните органи на ЕС в такива процедури и изпълнението на проекти и мерки, разработени от държавите членки в подкрепа на журналисти и други медийни специалисти. Въз основа на събраната информация, както и на цялата останала налична информация ⁽⁵⁹⁾, Комисията ще оценява въздействието на настоящата препоръка и ще определи дали са необходими допълнителни стъпки за гарантиране на защитата, безопасността и овластяването на журналистите и другите медийни специалисти.
- (30) Адресати на настоящата препоръка са държавите членки. Държавите кандидатки и потенциални кандидатки за присъединяване към ЕС, както и държавите по Европейската политика за съседство, също се приканват да следват тази препоръка,

⁽⁵⁴⁾ Международен институт по печата, „Най-добри практики за новинарски медии срещу онлайн насилието спрямо журналисти“.

⁽⁵⁵⁾ ЮНЕСКО, „Стръскащите глобални тенденции в онлайн насилието срещу жени журналисти“.

⁽⁵⁶⁾ Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA), „Насилието над жени: обобщоевропейско проучване“, 2014 г. FRA, „Престъпност, безопасност и права на жертвите“, 2021 г.

⁽⁵⁷⁾ В индекса си за социално приобщаване докладите за мониторинг на медийния плюрализъм за 2020 г. и за 2021 г. показват високи рискове по отношение на достъпа на жени до медиите.

⁽⁵⁸⁾ Предстоящи насоки и препоръки на ЮНЕСКО за това как новинарските редакции да предотвратяват и да се справят с насилието над жени журналисти и Конвенцията относно насилието и тормоза от 2019 г. (C190) на Международната организация на труда с акцент върху насилието и тормоза в работната среда.

⁽⁵⁹⁾ Като например доклади или мнения, изготвени от международни организации и органи, например от Съвета на Европа и Венецианската комисия.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

ЦЕЛ НА ПРЕПОРЪКАТА

- 1) С настоящата препоръка се предоставят насоки на държавите членки да предприемат ефективни, подходящи и пропорционални мерки, за да се гарантират защитата, безопасността и овластяването на журналистите в пълно съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, особено с принципите за свобода и плурализъм на медиите, правото на свобода на изразяване и на информация, правото на лична неприкосновеност, правото на свобода и сигурност и правото на недопускане на дискриминация, както и с други приложими разпоредби на правото на Съюза, международните стандарти и конституционните традиции, споделяни от държавите членки.
- 2) С настоящата препоръка се надгражда и консолидира напредъкът, постигнат в резултат на съществуващата политика и поддържащите дейности — на национално равнище, равнище ЕС и международно равнище — за гарантиране на защитата, безопасността и овластяването на журналистите и за насърчване и защита на свободата и плурализма на медиите.
- 3) В препоръката не се засягат правата и задълженията на държавите членки за вземане на мерки за повишаване на безопасността на журналистите в съответствие с националните правни системи, професионални стандарти, насоки и протоколи.

ОБЩА ПРЕПОРЪКА ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА ЗАЩИТАТА, БЕЗОПАСНОСТТА И ОВЛАСТЯВАНЕТО НА ЖУРНАЛИСТИТЕ В ЕС

Ефективно и обективно разследване и наказателно преследване на криминални деяния

- 4) Държавите членки следва да разследват и да осъществяват наказателно преследване на всички криминални деяния срещу журналисти, независимо дали са извършени онлайн или офлайн, по обективен, независим, ефикасен, прозрачен и навременен начин, като използват максимално съществуващото национално и европейско законодателство, за да се гарантира защитата на основните права и бързото упражняване на правосъдие в конкретни случаи, както и за да се предотврати зараждането на „култура“ на безнаказаност по отношение на нападенията срещу журналисти.
- 5) Държавите членки се приканват да сътрудничат и да споделят информация, експертни познания и най-добри практики с други държави членки, а където е уместно, и с международни институции, по случаи, свързани с безопасността на журналистите. Когато е уместно, държавите членки се приканват да ангажират компетентните европейски органи като Европол и Евроюст при разрешаването на престъпления, извършени срещу журналисти.

Сътрудничество между правоприлагащите органи, журналистите и асоциациите, представляващи журналистите

- 6) Държавите членки следва да създадат координационни центрове и/или протоколи за сътрудничество между представители на полицейските служби и службите по сигурността, съдебната власт, местните държавни органи и медийните органи, включително журналистически асоциации и профсъюзи, както и органи за медийна саморегулация. Държавите членки се приканват да подпомагат постоянния диалог между правоприлагащите органи и журналистите във връзка с начините за предотвратяване и борба със заплахите и нападенията срещу журналисти, като в него участват и органите за медийна саморегулация. Държавите членки се приканват да споделят най-добри практики за такива мерки за координация и сътрудничество.
- 7) Държавите членки следва да предоставят навременна и ефективна лична защита на журналистите и другите медийни специалисти, чиято сигурност е изложена на правдоподобен риск от физически нападения във връзка с работата им. По-конкретно държавите членки следва своевременно да осигурят мерки за лична защита на разследващи журналисти и журналисти, работещи по теми като корупция, организирана престъпност или тероризъм, които са изпращали сигнали към полицията за получени заплахи. Особено внимание следва да се обърне на мерките за лична защита, включително използването на заповеди за защита за жени журналисти и журналисти от малцинствени групи. Също така трябва внимателно да се обмислят конкретни мерки за защита на близки роднини на засегнатите журналисти и други медийни специалисти.

Независими механизми за реагиране и помощ

- 8) Държавите членки, в сътрудничество с представители на журналистите, следва да подкрепят установяването на специализирани помощни услуги — механизми за бързо реагиране — които предоставят правни консултации, психологическа помощ и приюти за журналисти и други медийни специалисти, станали обект на заплахи. Тези специализирани помощни услуги следва да действат и като центрове за контакт и горещи телефонни линии.
- 9) Центровете за контакт също следва да предоставят подходяща помощ на журналистите и новинарските редакции за справяне с онлайн заплахи и тормоз спрямо журналисти, включително заплахи и тормоз спрямо журналисти въз основа на техния пол, сексуална ориентация, етнически или социален произход, или друго основание, посочено в член 21 от Хартата.
- 10) Такива специализирани услуги следва да са безвъзмездни и напълно независими от правоприлагашите органи. Държавите членки следва да информират журналистите и другите медийни специалисти относно наличните центрове за контакт и помощни услуги и се приканват да изготвят специализирани уебсайтове и да ги представят по удобен и лесен за използване начин. Центровете за контакт и помощните услуги следва да са достъпни за лица с увреждания. Държавите членки следва да улесняват сътрудничеството между тези центрове както на национално равнище, така и на равнище ЕС.

Достъп до места и източници на информация

- 11) Държавите членки следва да гарантират, че държавните органи и власти създават прозрачни, справедливи и недискриминиращи условия и процедури за участие и задаване на въпроси от страна на журналисти и други медийни специалисти на пресконференции и подобни събития, както и че им се позволява да получават достъп до документи и друга информация, притежавана от държавни органи и власти, включително по цифров път. Държавните институции следва да имат ясно разпознаваеми центрове за контакт за достъп до документи, които да са лесно достъпни по електронен път.
- 12) Всички държави членки се приканват да се присъединят към стандартите на Конвенцията на Съвета на Европа за достъп до официални документи и да ги прилагат заедно с тези, произтичащи от съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. По-конкретно държавите членки следва да гарантират, че националните административни процедури за достъп до документи не са обременителни и заявките за достъп до информация се обработват без излишно забавяне и според най-добрите административни стандарти. Държавите членки следва да гарантират, че решенията за отказ на достъп до документи или информация са надлежно обосновани. Решенията на националните съдилища, свързани с дела за достъп до информация, трябва да се изпълняват своевременно.
- 13) Държавите членки следва да прилагат процедури по акредитиране само в ситуации, при които има действителна и оправдана необходимост да бъде ограничен броят на журналистите и другите медийни специалисти, посещаващи конкретно официално събитие. Когато е приложимо, държавите членки следва да гарантират, че държавните им органи предоставят ясни, прозрачни и недискриминиращи процедури по акредитация за всички засегнати лица и организации, включително журналисти и други медийни специалисти. Държавите членки следва да гарантират, че на журналистите и другите медийни специалисти не се отказва акредитация само въз основа на професионалната им принадлежност.
- 14) Държавите членки не следва да налагат строги формални условия по отношение на журналистическите карти и други документи, използвани за обозначаване на професионалния статут на журналист. Държавите членки следва също да гарантират, че правоприлагашите органи и представителите на държавната администрация са информирани за всички типове акредитационни процедури за журналисти и други медийни специалисти, за да се ограничи рискът да им бъде отказано признаване.

Обучение

- 15) Държавите членки се приканват да популяризират продължаващото развитие на компетентности и умения във всички професии, свързани със защитата на журналисти и други медийни специалисти. По-конкретно държавите членки следва да разработят и предоставят модули за обучение на правоприлагашите органи, съдии и прокурори, както и на всички органи, ангажирани с цифровата безопасност.

- 16) Държавите членки следва да подкрепят органите за медийна саморегулация, журналистическите асоциации и представителите на сектора в техните обучителни дейности, особено в организирането на модули за обучение за предотвратяване и борба с насилието и тормоза срещу журналисти и други медийни специалисти, по-специално срещу жени журналисти, журналисти от малцинствени групи и такива, които отразяват въпроси на равенството. Такива модули за обучение следва да бъдат препоръчани на ръководителите на новинарските редакции, за да придобият умения за ефективно предотвратяване и справяне с тормоз, заплахи и насилие, включително на работното място, и да подпомагат жертвите.
- 17) Държавите членки се приканват да насърчават и подкрепят предоставянето от страна на медийните компании на специално разработени вътрешни обучения на журналисти и други медийни специалисти, включително на такива, работещи в нестандартни форми на заетост, особено във връзка с необходимите процедури за управление на спешни ситуации, както физически, така и онлайн. Това може да включва вътрешен анализ на рисковете и протоколи за безопасност за техните журналисти и други медийни специалисти. По-конкретно такива протоколи следва да предоставят на журналистите и другите медийни специалисти ясни инструкции за следване в критични ситуации. Протоколите за безопасност следва да са приобщаващи за хората с увреждания, а обучението да е достъпно за журналистите и другите медийни специалисти с увреждания.

Икономическа и социална закрила

- 18) Държавите членки следва да допринесат за създаването на благоприятна професионална среда за журналистите и другите медийни специалисти, включително работещите в нестандартни форми на заетост, като им гарантират достъп до регламентирана и ефективна социална закрила и друга практическа помощ. По-специално държавите членки следва непрекъснато да работят за укрепване на достъпа им до социална закрила срещу безработица, заболяване, инвалидност, увреждане и професионални рискове, както и пенсионни схеми. Този достъп следва да бъде затвърждаван чрез гарантиране на задължителното участие на работещите в сферата, независимо от типа на трудовото им правоотношение, и най-малкото на доброволното участие на самостоятелно заетите професионалисти.

КОНКРЕТНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ЗАЩИТАТА И БЕЗОПАСНОСТТА НА ЖУРНАЛИСТИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПРОТЕСТИ И ДЕМОНСТРАЦИИ

Роля на журналистите по време на протести и демонстрации

- 19) Държавите членки следва да признават ролята на журналистите по време на обществени събирания, протести и демонстрации за предоставянето на информация на обществеността за тези събития и да гарантират безопасната и безпрепятствена работа на журналистите и другите медийни специалисти по време на такива събития. Държавите членки следва да осигуряват редовно обучение на правоприлагащите агенции, за да повишават капацитета им за гарантиране на обществената сигурност, като в същото време защитават журналистите и не възпрепятстват възможността им да отразяват случващото се.

Стандартни оперативни процедури и стратегии за ограничаване на рисковете

- 20) Държавите членки следва да поддържат връзка с правоприлагащите си агенции за установяване на ефективни стандартни оперативни процедури или стратегии за ограничаване на рисковете, за да се защитят журналистите, отразяващи протести и демонстрации. Следва да се извършват консултации с представители на журналистите, органите за медийна саморегулация и представители на гражданското общество със съответните експертни познания, за да се установят областите на риск, включително такива, свързани с потенциалния конфликт между дейностите на журналистите по отразяване на събитията и работата на правоприлагащите агенции.

Комуникация между журналистите и правоприлагащите агенции преди и по време на протести и демонстрации

- 21) Държавите членки следва да се стремят да гарантират ефективна комуникация между журналистите и правоприлагащите органи по време на протести и демонстрации. Във връзка с това държавите членки се приканват да предложат служители за връзка, които да гарантират, че правоприлагащите органи предоставят ясна информация на журналистите относно мерките за сигурност, които трябва да бъдат приети по време на обществени събирания. Когато е възможно, преди планирани протести и демонстрации такива служители за връзка следва да информират журналистите и другите медийни специалисти за потенциални рискове.

Методи за визуална идентификация на журналистите по време на протести и демонстрации

- 22) Държавите членки следва да работят заедно с представителите на журналистите и органите за медийна саморегулация за установяване на ефективни и подходящи начини за идентификация на журналистите по време на протести и демонстрации. Това може да включва споразумение за формите на визуална идентификация за разграничаване на отразяващите събитията журналисти и други медийни специалисти от другите участници, доколкото такава идентификация не излага журналистите на допълнителен риск или не затруднява работата им.

Редовен диалог и докладване

- 23) Държавите членки следва да поощряват непрекъснатата и редовна обмяна на мнения между силите за правоприлагане и журналистическите асоциации, за да се гарантира, че мерките за защита, предприемани от правоприлагащите агенции, са ефективни и не възпрепятстват неправомерно дейностите на журналистите и другите медийни специалисти по отразяване на протести или демонстрации. Държавите членки следва да поощряват правоприлагащите органи да изготвят доклади, които да бъдат публикувани на национално равнище, относно конкретните предприети мерки за повишаване на безопасността на журналистите по време на протести и демонстрации.

КОНКРЕТНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА ОНЛАЙН БЕЗОПАСНОСТТА И ЦИФРОВТО ОВЛАСТЯВАНЕ*Сътрудничество с държавните органи и сектора*

- 24) Държавите членки следва да направят необходимото, така че националните органи и органите за медийна регулация, както и други компетентни регулаторни органи, отговорни за правоприлагането онлайн и киберсиурността, да определят специализирани работни групи за събиране на информация и най-добри практики във връзка с предотвратяването на онлайн атаки и заплахи към журналисти. Държавите членки следва да подсилят представянето на редовни доклади от страна на тези органи за техните констатации и да извършват оценка на ефективността на националните мерки за борба с кибератаките срещу журналисти. В докладите следва да се обръща особено внимание на положението на жените журналисти, журналистите от малцинствени групи и тези, които отразяват въпроси на равенството, и да се включва статистика с разбивка по пол, когато е налична. Държавите членки следва да насърчават редовен диалог между тези органи и органите за медийна саморегулация, журналистическите асоциации, сектора и представителите на гражданското общество, по-специално с оглед на това да се подобрят киберинформираността и цифровите умения на журналистите. Това ще им позволи да предприемат мерки за самозащита.

Сътрудничество с онлайн платформите и гражданското общество

- 25) Държавите членки се приканват да насърчават сътрудничеството между онлайн платформите и организациите или органите, опериращи на тяхна територия, които имат конкретни експертни познания за справяне със заплахи, тормоз и подбуждане към омраза спрямо журналисти, например като се подпомага потенциалната им роля като доверени податели. Държавите членки, в тясно сътрудничество с онлайн платформите, следва да насърчават цифрова среда, която предотвратява използването на онлайн услуги за нападения срещу журналисти, особено чрез разработването на стратегии за справяне с организирани нападения. Държавите членки следва да насърчават доставчиците на онлайн услуги да повишат прозрачността за всички въведени мерки за справяне с конкретни заплахи към журналисти.

Защита срещу онлайн наблюдение

- 26) Държавите членки следва да гарантират пълното прилагане на европейските и националните правни рамки за поверителността на комуникацията и неприкосновеността на личния живот в електронна среда, за да се направи необходимото журналистите и другите медийни специалисти да не бъдат обект на нелегално следене или наблюдение онлайн. Екипите на държавите членки за реагиране при инциденти с компютърната сигурност или други компетентни органи или служби следва да разработят и разпространят насоки за киберхигиена за журналисти. Те следва, при поискване, да съдействат на журналистите, които се опитват да установят дали устройствата или онлайн профилите им са били компрометирани, като потърсят услугите на надеждни криминалисти в областта на киберсиурността.

КОНКРЕТНИ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ОВЛАСТЯВАНЕ И ЗАЩИТА НА ЖЕНИТЕ ЖУРНАЛИСТИ И ЖУРНАЛИСТИ ОТ МАЛЦИНСТВЕНИ ГРУПИ ИЛИ ТАКИВА, КОИТО ОТРАЗЯВАТ ВЪПРОСИ НА РАВЕНСТВОТО

Разширяване на правата и възможностите на жени журналисти, журналисти от малцинствени групи или такива, които отразяват въпроси на равенството

- 27) Държавите членки следва да подпомагат проекти или инициативи, които имат за цел да разширят правата и възможностите на жени журналисти, журналисти от малцинствени групи или такива, отразяващи въпроси на равенството. При разработването на такива инициативи държавите членки се приканват надлежно да вземат предвид съображенията на гражданското общество, академичната общност, медийните органи и медийния сектор.

Прозрачност и отчетност

- 28) Държавите членки се поощряват да предприемат мерки за повишаване прозрачността при отчитането и събирането на данни за нападения и дискриминация срещу жени журналисти, журналисти от малцинствени групи и такива, които отразяват въпроси на равенството. Държавите членки следва да насърчават националните си органи по въпросите на равенството да представят редовно доклади за положението на тези журналисти.

Равенство и приобщаване в медийния сектор

- 29) Държавите членки следва да насърчават и подкрепят мерки за укрепване на равенството и приобщаването в медийния сектор и в новинарските редакции. В този смисъл те следва да полагат непрекъснати усилия за гарантиране достъпа на жените журналисти, журналистите от малцинствени групи и тези, които отразяват въпроси на равенството, до равнопоставени професионални възможности и възможност да работят в безопасна и приобщаваща среда.
- 30) Държавите членки следва да се ангажират в редовен диалог с представителите на журналистите и органите за медийна саморегулация, за да поощряват равенството и приобщаването в новинарските редакции и на ръководните позиции в медиите. Такъв диалог следва да се фокусира върху помощните механизми за жените журналисти, журналистите от малцинствени групи и отразяващите въпроси на равенството, които може да са обект на всякакъв вид тормоз или насилие. Държавите членки следва да поощряват сключването на колективни договори, които обхващат тези въпроси.

Кампании за повишаване на информираността и предоставяне на информация

- 31) Държавите членки се приканват да подпомагат инициативи, включително такива на организациите на гражданското общество, които имат за цел да повишават информираността и да организират кампании за предотвратяване и борба с насилието и тормоза срещу жени журналисти, журналисти от малцинствени групи или отразяващи въпроси на равенството, а също така да предоставят информация относно наличните начини за съдействие и помощ. Държавите членки също така се приканват да подпомагат инициативи, насочени към обмена на най-добри практики сред новинарските медийни организации с цел разработването на ефикасни политики за равенство.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ, ОТЧИТАНЕ И МОНИТОРИНГ

- 32) С цел да дадат възможност за мониторинг на изпълнението на мерките и действията, предприети за практическото прилагане на настоящата препоръка, държавите членки следва — 18 месеца след приемането ѝ, а след това при поискване — да изпращат до Комисията цялата информация от значение за такива мерки и действия. В този смисъл държавите членки следва редовно да събират актуални и последователни данни и да разработват, където е подходящо, инструменти за отчитане, за да получават сравнима информация. Данните следва да се събират само за целите на анализа.
- 33) Комисията ще провежда дискусии за мерките и действията, предприети за практическото прилагане на препоръката с държавите членки и заинтересованите страни на съответни форуми, по-специално в рамките на Форума на европейските новинарски медии. Комисията също така ще извършва оценка на постигнатия напредък в прилагането на практика на настоящата препоръка въз основа на ключови показатели за ефективност и като взема предвид констатациите в годишните доклади на Комисията за върховенството на закона.

АДРЕСАТИ

Адресати на настоящата препоръка са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 16 септември 2021 година.

За Комисията
Thierry BRETON
Член на Комисията

ISSN 1977-0618 (електронно издание)

ISSN 1830-3617 (печатно издание)



Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG